

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพธุรกิจถ่ายภาพ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพธุรกิจถ่ายภาพ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

NA

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

NA

4. ข้อมูลเบื้องต้น

การถ่ายภาพเป็นศาสตร์ด้านหนึ่งที่มนุษย์ใช้ประโยชน์ในการบันทึกเป็นหลักฐานความทรงจำ และเล่าเรื่องราวในอดีต

การพัฒนาการด้านเทคโนโลยีทำให้ศาสตร์ด้านนี้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตจากยุคอะนาล็อก (Analog) ที่ใช้ฟิล์มและการอัดล้างบนกระดาษเป็นสื่อบันทึก มาเป็นยุคดิจิทัล (Digital) ที่มีสื่อบันทึกที่หลากหลาย เป็นยุคที่ทุกคนมีกล้องถ่ายรูป สามารถถ่ายรูปได้ทุกที่ เพื่อสะท้อนประสบการณ์ และแสดงความเป็นตัวตนผ่านภาพถ่ายและสื่อต่างๆ ด้วยความต้องการบันทึกและเก็บความทรงจำ ทำให้เกิดอาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาพถ่าย ทั้งในรูปของการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ถ่ายภาพ การผลิตภาพถ่ายเชิงพาณิชย์ ในสื่อต่างๆ การอัดขยายภาพถ่าย ในธุรกิจถ่ายภาพนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน จะเห็นว่าในอดีตเราใช้กล้องที่ใช้ฟิล์มเป็นสื่อบันทึกข้อมูล และพัฒนามาสู่ยุคดิจิทัลที่ใช้เทคโนโลยีบันทึกข้อมูล แบบดิจิทัลบนสื่อมัลติมีเดียที่หลากหลาย ทำให้กล้องถ่ายภาพในยุคดิจิทัลมีมากมายนับไม่ถ้วน และเป็นที่ยอมรับอย่างสูง ด้วยคุณลักษณะที่ใช้งานง่าย มีความรวดเร็ว สามารถบันทึกเป็นไฟล์ภาพบนสื่อบันทึกต่าง ๆ หรือถ่ายโอนเข้าคอมพิวเตอร์ นำมาใช้งานได้ทันที และประหยัด เพราะอาศัยอุปกรณ์บันทึกที่สามารถลบข้อมูลและนำมาใช้งานใหม่ได้ ทำให้วงการถ่ายภาพนี้ไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับที่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากรด้านการถ่ายภาพ และเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวิธีการและเทคนิคการถ่ายภาพใหม่ ๆ

มีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่เลี้ยงชีพโดยมีอาชีพเกี่ยวกับการถ่ายภาพ โดยส่วนใหญ่จะมีความชำนาญและความรู้เกี่ยวกับภาพถ่ายทั้งในเชิงศิลป์ และเชิงวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังเกี่ยวเนื่องกับการประกอบธุรกิจ โดยสามารถแบ่งกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวกับภาพถ่ายได้ 4 กลุ่มคือ

1. กลุ่มช่างภาพ คืออาชีพช่างภาพ ที่มีความรู้ความชำนาญการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพ และความรู้เชิงศิลปะ เพื่อการสื่อสาร เช่น ช่างภาพทั่วไป ช่างภาพบุคคล ช่างภาพแฟชั่น ช่างภาพสถาปัตยกรรม ช่างภาพข่าว ช่างภาพแต่งงาน เป็นต้น

2. กลุ่มผลิตภาพ คืออาชีพของผู้ที่ใช้ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ ในการนำภาพถ่ายมา พิมพ์ อัด ขยาย ปรับแต่งภาพถ่าย และออกแบบสื่อในรูปแบบที่ทันสมัย จนได้เป็นสื่อเพื่อการนำไปใช้งานเชิงพาณิชย์ เช่น ช่างอัดขยายภาพตามห้องแล็บหรือร้านถ่ายภาพ ช่างปรับแต่งภาพ และช่างออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

3. กลุ่มธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์ถ่ายภาพ คืออาชีพผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีภาพถ่ายในเชิงพาณิชย์ เช่น ผู้ขาย ผู้ให้บริการข้อมูล และจัดจำหน่ายอุปกรณ์ถ่ายภาพ หรือเจ้าของกิจการธุรกิจถ่ายภาพแบบครบวงจร เป็นต้น

4. กลุ่มพัฒนาองค์ความรู้ด้านการถ่ายภาพ คืออาชีพของผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์และองค์ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายภาพทั้งในเชิงศิลปะ เชิงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และเชิงพาณิชย์ ประกอบกับมีประสบการณ์ในวิชาชีพมาอย่างยาวนาน จนสามารถพัฒนาองค์ความรู้ และถ่ายทอดความรู้แก่การธุรกิจถ่ายภาพได้ เช่น วิทยากรด้านการถ่ายภาพ ผู้พัฒนาเทคนิคการถ่ายภาพ และผู้พัฒนาอุปกรณ์ด้านการถ่ายภาพ เป็นต้น

ธุรกิจถ่ายภาพยังเป็นธุรกิจที่สร้างได้ให้แก่บุคคลผู้ประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้ประเทศไทยอย่างมหาศาล

จากความต้องการและยอดการจัดจำหน่ายอุปกรณ์ถ่ายภาพของค่ายต่างๆ ที่มีมูลค่ารวมนับ 18,000 ล้านบาทต่อปี และจำนวนภาพถ่ายที่ผ่านการพิมพ์และอัดขยายมากกว่า 14 ล้านใบต่อปี และที่อยู่บนสื่อออนไลน์หรือโซเชียลมีเดียต่างๆ อีกนับไม่ถ้วน กับจำนวนช่างภาพทั้งสมัครเล่น และมีอาชีพที่เกิดขึ้น

ทำให้ธุรกิจถ่ายภาพยังมีความต้องการบุคลากรที่จะเข้ามาประกอบอาชีพ ซึ่งมีความก้าวหน้าในอาชีพ และเส้นทางอาชีพที่ผู้สนใจสามารถเลือก และพัฒนาตนเองได้ มาตรฐานอาชีพ และคุณวุฒิวิชาชีพธุรกิจถ่ายภาพเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาบุคลากร และสร้างโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจเข้าสู่อาชีพนี้ และเป็นเครื่องมือให้แก่องค์กร สถานประกอบการในการคัดเลือกหรือพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีสมรรถนะวิชาชีพที่สูงขึ้นตอบสนองต่อเป้าหมายของธุรกิจ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

NA

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจถ่ายภาพ

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

NA

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ เนื้อหา

10. ระดับคุณวุฒิ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose		บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย		รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)